

APPLE O ATIS: ISANG PAG-AARAL SA K-2

Eleanor Eme E. Hermosa

[Pinaikling ulat ng research report na pinamagatang Filipino Bilang Wikang Panturo sa K-2 na ginawa nina Patrocinia M. Abanto, Lydia L. Cuevas, Leonor E. Diaz, Aida R. Eustaquio, Zosima S. Medrano, Belen M. Mena, Ma. Victoria R. Mendigo, Elena A. Mendoza, Ma. Cecilia Sarabia, Eflada P. Tolentino, at Lourdes M. Vilorio at pinamunuan ni Felicitas E. Pado]

Nang ang UP Integrated School ay nagdesisyon na gamitin ang Filipino bilang wikang panturo [WPn], naging isang hamon sa Departamento ng Kindergarten - Grado 2 [K-2] na palitan ang kanilang WPn.

Problemang Pananaliksik at ang Kahalagahan nito

Gumawa sila ng isang action research noong 1991 na naglayong bumuo ng isang programa sa pagtuturo at mga kagamitang panturo sa Filipino. Itinuring nilang lubhang mahalaga ang pag-aaral na ito sa mga sumusunod na dahilan:

- Sa loob ng maraming taon, ang ginagamit na wikang panturo sa UPIS sa halos lahat ng asignatura ay Ingles. Kahit na alam ng mga guro at palaging idinidiin ng mga eksperto na ang bata ay mas madaling matuto kung ang ginagamit na WPn ay wikang sarili, nais pa rin nila na magkaroon ng research-based data tungkol sa kabuluhan ng wikang Filipino bilang WPn. Naisip nila na mas madali ang pagtanggap ng pagpalit ng WPn kung makikita ng mga ibang guro na mas madaling ituro ang lahat ng asignatura lalo na ang Agham at Matematika kung Filipino ang gagamiting WPn.
- Isang kritikal na paksa ng Departamento ng Edukasyon, Kultura at Sports ang pagpasyahan kung ano ang gagamiting WPn. Iba't-ibang palisi ng wika ang ipinatupad, gaya ng

Bilingual Policy at ang paggamit ng vernacular, nguni't hindi pa rin matatag ang pasya tungkol sa wikang panturo. Maraming sektor ng pamahalaan ang naniniwalang kapag Filipino ang ginamit na wika sa mga paaralan, magiging mahina ang pundasyon ng mga mag-aaral. Maliwanag na kinikilingan ang paggamit ng Ingles, na isa namang itinuturing na dahilan ng hindi pag-uswag ng edukasyon sa Pilipinas. Layunin ng pananaliksik na ito ang lubos na masuri kung sa aling WPn mas mabilis at mas makabuluhan ang pagkatuto ng mga mag-aaral. Maaaring maipamahagi ang resulta nito sa mga kinauukulan at maaaring maging basehan sa pagpapasya tungkol sa WPn.

- Maaaring makatulong ang programa sa pagtuturo at ang mga kagamitang panturo na mabubuo o maisasalin mula sa Ingles sa ibang paaralan na nagnanais na gumamit ng Filipino bilang WPn, nguni't umuurong-sulong dahil sa kasalatan ng angkop na programa at mga kagamitang panturo.

Pamamaraan ng Pananaliksik

Nagkaroon ang mga guro ng K-2 ng ilang miting para mapag-aralan ang pinakamabuting paraan ng pagbabago. Napagkasunduan nilang maghati-hati ng trabaho ayon sa baitang na tinuturuan. Gumawa ang bawat grupo ng mga sumusunod:

1. pagsusuri ng ginagamit na programa at kagamitang panturo
2. paglista ng mga maaaring pagbabago sa programa at sa kagamitan base sa pagpalit ng wikang panturo
3. pagsasa-Filipino ng mga kagamitang panturo na nakasulat sa Ingles [workbuk sa Math at Agham]
4. pagpili at paghahanda ng mga bagong kagamitang panturo

Gumawa sila ng isang action research noong 1991 na naglayong bumuo ng isang programa sa pagtuturo at mga kagamitang panturo sa Filipino.

5. pagsubok ng mga naisulat na kagamitang panturo sa mga mag-aaral sa K-2
6. pagtatala ng mga obserbasyon sa kilos o asal ng mga bata at reaksyon ng kanilang mga magulang
7. pag-aaral ng mga obserbasyon at reaksyon na ito
8. paglista ng mga naranasang problema ng mga mag-aaral at mga guro

sa loob ng klasrum at ang mga sumusunod na obserbasyon ay ibinahagi ng mga guro.

Paglinang ng Kakayahan sa Pagbasa

Nang umpisahan ang pagtuturo ng unang pagbasa sa Filipino, kapansin-pansin ang bilis ng mga batang matuto ng pagbasa. Sa loob lang halos ng isang buwan, karamihan sa mga bata sa Kindergarten ay mabilis nang bumasa ng mga salita, parirala, pangungusap at kuwento. Hindi naging problema ng mga guro ang paglinang ng bokabularyo at comprehension skills dahil madali itong naintindihan ng mga mag-aaral. Ito ang kaso ng "kung ano ang nababasa ng mga bata ay naintindihan nila." Salungat ito sa nangyayari noong Ingles ang WPn kung saan "nagbabasa ang mga bata ng mga kuwento ngunit hindi nila naintindihan."

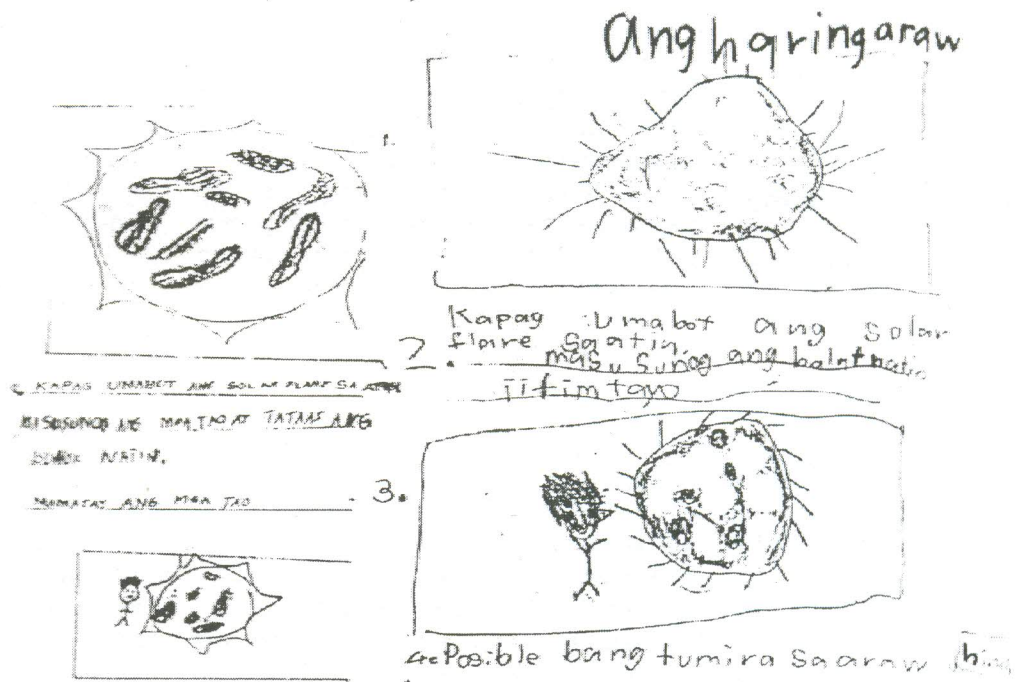
Para malaman kung may pagkakaiba ang performance ng mga mag-aaral sa Kindergarten, inihambing ang mga grado ng 56 na pares ng mga bata pagkatapos nila ng Kindergarten. Hindi minarapat ng mga K-2 guro na gumawa ng isang eksperimental na pag-aaral dahil maiiba ang mga karanasan ng mga bata. Minarapat na lang nilang pag-aralan ang mga pares na ito na galing sa Kindergarten 1988 at Kindergarten 1991. Ang pagpapares ng mga bata ay nakabase sa kanilang iskor sa UPIS Kindergarten Admission Test at sa kanilang kasarian.

Buod ng mga Resulta

Nang sinimulan na ang implementasyon ng paggamit ng Filipino bilang WPn sa K-2, malaki ang agam-agam ng mga guro at mga magulang sa maaaring maging negatibong epekto nito sa mga mag-aaral. Masusing inobserbahan ng mga guro ang performance ng mga mag-aaral sa araw-araw na talakayan, sa mga pagsusulit, at sa mga ginagawa nilang proyekto at mga katha.

Mga Kilos at Gawi ng mga Mag-aaral

Masusing inobserbahan ang mga kilos at gawi ng mga bata

Appendix D.2 Gawain sa Pagpapalaganap ng Kaisipang Kritikal sa Agham, gawa ng Kindergarten

Dahil mabilis nakabasa ang karamihan sa mga bata, kinailangan ng mga guro na magpagamit sa kanila ng mga komersyal na aklat sa Filipino para may maidagdag na babasahing kuwento.

Paglinang sa Pang-unawa at Mapanuring Kaisipan

Pagkatapos basahan ang mga mag-aaral ng kuwento, nagkakaroon ng malayang talakayan kung saan nililina ang kakayahan nilang matandaan ang mga detalye ng kuwento, mapagsunud-sunod ang mga pangyayari, magbigay ng dahilan at resulta, mahinuha ang susunod na pangyayari, maibigay ang buod ng kuwento, magbigay ng sariling kuro-kuro at makapagbigay ng sariling paliwanag at katwiran. Ito ang bahagi ng leksyon sa Sining Komunikasyon [Ingles] kung saan kailangan ng mga gurong gumamit ng maraming "enlivening devices" para maging buhay ang talakayan. Ngunit marami pa rin sa mga mag-aaral ang nangingiming sumagot o kung sumali man sa talakayan ay maiikli ang sagot at hindi masyadong naipaliliwanag ang saloobin.

Kapansin-pansin ang laki ng pagbabago nang ang talakayan ay ginawa sa Filipino. Malaya at kusang sumasali ang mga mag-aaral sa talakayan at may tiwala sa sariling nagbibigay ng kanilang kuro-kuro. Nakapaglalahad pa sila ng mga halimbawa. Nakita ng mga guro ang lalim ng pag-iisip ng bawat mag-aaral na hindi nalilimitahan ng kanilang kakulangan ng kaalaman sa wikang banyaga.

Kung malaki ang pagbabago sa pakikipagtalakayan, lalong kapansin-pansin ang kanilang kawilihan sa pagsulat ng kanilang ideya. Pagkatapos ng kuwento, hinihintay nila ang "engagement activities" na ibibigay ng guro kung saan puwede silang magbigay ng payo, gumawa ng naiibang katapusan ng kuwento, sumulat ng poster o anunsyo, sumulat ng liham o kumatha ng kuwento. Pagkatapos ng klase, karaniwan nang maririnig ang "Puwede po bang humingi ng papel? Gusto ko lang pong sumulat ng isang katha." Naging mistulang art gallery ang mga

dingding sa K-2 sa mga nakadikit na gawa ng mga mag-aaral.

Pagtuturo ng Matematika

Sinasabing mahirap ang paggamit ng wikang Filipino sa pagtuturo ng Matematika dahil sa maraming salitang teknikal ang walang salin sa wikang Filipino. Ito ang naging unang problema ng mga guro. Ngunit ang naging malaking bentahe sa mga mag-aaral ay ang madaling pag-unawa sa mga konsepto at "word problems." Noong Ingles ang wikang panturo sa Matematika, ang madalas na hinaing ng mga guro ay "Ang galing sana ng batang ito sa pagkuwenta, ngunit pagdating sa word problems, nahihirapan siya dahil hindi niya maintindihan kung ano ang dapat gawin." Nahihirapan siyang mag-analisa ng problema dahil sa wikang ginagamit.

Makikita sa scope and sequence ng Matematika na nang umpisahang gamitin ang wikang Filipino sa pagtuturo nito, nadagdagan ang content na itinuturo dahil sa mabilis na naintindihan ng mga bata ang mga konsepto at mas magaling ang kanilang analytical skills o kakayahang magsuri.

Pagtuturo ng Agham

Noong itinuturo ang Agham sa Ingles, ang pinagkakahirapan ng mga mag-aaral ay kung paano sasabihin ang kanilang mga hypothesis, obserbasyon at konklusyon. Halos nauubos ang panahon ng guro sa paglinang ng mga bokabularyong dapat gamitin para sa pag-uulat at pagpapaliwanag ng kanilang mga obserbasyon. Nang gamitin ang wikang Filipino, naging mas interesado ang mga bata sa Agham dahil mas nakapagpapaliwanag sila at mas marami silang naisusulat na natuklasan nila sa kanilang obserbasyon o ginagawang eksperimento. Nagkaroon sila ng malaking interes sa Agham hindi lamang dahil mas naintindihan nila ang mga konsepto kundi dahil mas naipaliliwanag pa nila ang kanilang mga hypothesis, mga natuklasan at mga konklusyon.

Makikita sa scope and sequence ng Matematika na nang umpisahang gamitin ang wikang Filipino sa pagtuturo nito, nadagdagan ang content na itinuturo dahil sa mabilis na naintindihan ng mga bata ang mga konsepto at mas magaling ang kanilang analytical skills o kakayahang magsuri.

Mga Likhang-isip at Sulat-kamay ng mga Bata sa K-2

Hindi naging balakid sa mga guro ang paggamit ng Filipino bilang WPn upang palawakin ang kaalaman ng mga bata. Bagkus, ito ang naging daan upang maipahayag ng mga bata ang kanilang nasa isipan at kalimitan ito ay makikita sa kanilang mga sulatin.

Ang panitikan ang gamit ng mga guro sa pagpapalawak ng kaalaman ng mga bata sa sining ng komunikasyon at balarila. Sa pamamagitan ng mga tula at kuwento, naipamamahagi ng mga bata ang lawak ng kanilang kaalaman, karanasan at pagpapahalaga. Mula sa Kindergarten, ang mga bata ay sinasanay na makilahok sa mga "engagement at enrichment activities" o mga gawain na nagpapayaman sa talakayan. Binibigyan sila ng pagkakataong makalikha ng mga "Wanted Poster", "Nawawala Poster", "Venn Diagram", "Story Map", "Dear Diary", "Reklamo Column", dialogo, "Character Web", "Feelings Chart", "Beginning-Middle-End of the Story." Bukod dito nakakapagpahayag pa sila ng problema at solusyon ng isang kuwento. Sila ay nakakalikha na rin ng sariling kuwento sa Filipino. Ang mga gawain tulad ng mga nabanggit ay ipinagpapatuloy sa unang baitang hindi lamang sa Filipino kundi pati sa Ingles.

Pagdating ng mga bata sa ikalawang baitang, lalong napapalawak ang kanilang kakayahan sa pagsusulat at pagpapahayag ng nasa isipan sa pamamagitan ng mga sulatin. Ang mga bata sa ikalawang baitang ay nakakalikha ng sariling kuwento at tula, nakapaglalagom, nakakagawa ng mga slogan, dula-dulaan at mga poster. Nasasanay sila na magtala ng mga datos tungkol sa sarili (filling up forms). Ang kakayahang ito ay nagagawa rin sa iba pang mga asignatura tulad ng Agham, Araling Panlipunan at Kalusugan.

Kapuna-puna rin sa mga bata ang kanilang kakayahang mag-isip nang kritikal lalo na sa wikang Filipino. Mapapansin din sa kanilang mga sulatin ang kanilang laya sa pagpapahayag ng nasa isipan. Mapa-

pansin na karaniwan sa mga sulatin ng mga bata sa Ingles ang di wastong pagbaybay, kakulangan ng kaalaman sa pagsusulat ng kabuuan ng pangungusap at kakulangan sa kaalamang balarila sa wikang banyaga.

Paghahambing ng Performance ng K88 at K91

Isang batayan ng pagsukat ng kabuluhan ng paggamit ng Filipino bilang WPn ay ang mga marka ng mga estudyante. Dahil dito, pinag-aralan ang pagkakaiba ng mga mean ng GWA sa Grado 3 ng 56 na pares ng estudyante mula sa K88 at K91.

Lumabas sa statistical analysis na significant (sa .05 level) ang pagkakaiba ng performance ng dalawang grupo. Ang diperensiya ay pabor sa K91. Ipinapakita sa Table 1 ang resulta ng paghahambing.

Mga Naranasang Problema ng mga Guro

Maaaring pangkatin sa dalawa ang mga problema ng mga guro sa Departamento ng K-2 nang ilunsad ang paggamit ng Filipino bilang wikang panturo: materyales at terminolohiya.

Ang Problema sa Materyales

Naging malaking problema ang produksyon ng mga materyales na nakasalin sa Filipino sa loob ng napa-kaikling panahon. Nakasulat sa wikang Ingles ang mga kagamitang panturo kagaya ng sanayang aklat, activity sheets, vocabulary cards, mga pagsusulit, at iba pang visual aids. Kailangang isalin sa Filipino ang mga kagamitang ito sa lalong madaling panahon dahil gagamitin na ng

Table 1. Paghahambing ng GWAs ng K88 at K91 sa Grado 3

	mean ng GWAs	sd
K88 (tinuruan sa Ingles)	75.6652	7.931
K91 (tinuruan sa Filipino)	79.1317	9.219

df: 55 t-value: 2.88, significant sa .05 level

mga mag-aaral . Kaalinsabay din nito ang pagsasalin ng mga sanayang aklat at paggawa ng mga module.

Dahil sa halos binago ang lahat ng kagamitang panturo, nagkaroon din ng problema sa aktwal na produksyon ng mga kagamitang ito. Masyadong maraming stencil, papel at tinta ang kinailangan. Hindi masyadong maliwanag sa mga nasa administrasyon kung ang mga kagamitang ito ay kukunin sa limitadong supply ng eskwelahan o dapat manggaling sa Sentro ng Wika. Hindi rin kaya ng klerk ng departamento ang pagmakiniya nito kung kaya't bawa't guro ay nagkusang magmakiniya o mag-stencil ng kanyang kagamitang panturo.

Dahil batay sa panitikan ang programa ng Sining ng Komunikasyon, kinailangan ng mga guro na basahan ng kuwento araw-araw ang mga mag-aaral. Dito lumantad ang kakapusan sa story-books na nakasulat sa Filipino. Kahit sa Kindergarten hindi sapat ang mga Adarna, Batibot at mga Big Books na nakalimbag. Ang mga guro ay napilitang magsalin ng mga aklat na nakasulat sa Ingles.

Ipinapakita nila ang mga aklat na nakasulat sa Ingles ngunit ang teksto ay isinasalin sa Filipino. Sa Una at Ikalawang baitang, naghanap ang mga guro ng mga alamat at pabulang Pilipino na maaaring basahin o ikuwento sa mga bata.

Ang Problema sa Terminolohiya

Habang nagsasalin ng mga kagamitang panturo, nakita ng mga guro ang problema sa terminolohiyang gagamitin: terminolohiyang Español na baybay-Filipino kagaya ng “multiplikasyon”, o saling-Filipino kagaya ng “palabawasan” para sa “subtraction” o panatilihin ang terminolohiyang Ingles gaya ng “senses” at “sense organs”.

Mga Reaksyon sa Paggamit ng Filipino bilang Wikang Panturo

Pagkatapos ng limang taong paggamit ng Filipino bilang wikang panturo, minarapat ng departamento na kunin ang reaksiyon ng mga mag-aaral, magulang at guro ng departamento tungkol dito. Sa pamamagitan ng isang survey-questionnaire, nakalap nila ang mga sumusunod na datos.

Reaksiyon ng Mga Mag-aaral

Pinasagot sa palatanungan ang lahat ng mag-aaral sa K-2. Sa 447 na mag-aaral sa Kindergarten, Grado 1 at Grado 2, 95% ang sumagot ng palatanungan. Makikita sa Table 2 ang mga sagot ng mga mag-aaral.

Makikitang 75% ng mag-aaral sa K-2 ang mas nakaiintindi ng itinuturo kung wikang Filipino ang ginagamit. Bukod sa katwirang ito, may mga mag-aaral din na ang katwiran sa pagpili ng Filipino ay ang nasyonalismo - Filipino sila at Filipino ang wika nila. Sa panig naman ng mga pumili ng Ingles, katwiran nila ang madaling pag-unawa sa wikang ito at ang hangaring matuto ng wikang Ingles.

Reaksiyon ng mga Magulang

May 115 na magulang ang nagbalik ng palatanungan. Nasa Table 3 and buod ng kanilang mga tugon.

Makikita sa mga tugon ng mga magulang na mas pabor din sila sa

Table 2. Opinyon ng mga K-2 Mag-aaral Tungkol sa Paggamit ng Filipino bilang WPn

Tanong at Kasagutan	% ng Sagot
Sa aling wika mo ba mas naiintindihan ang itinuturo ng titser mo?	
Ingles	25
Filipino	75
Bakit ito ang gusto mong wikang panturo?	
Ingles	12
madali ko itong maintindihan	3
gusto kong matutong mag-Ingles	2
gamit ko ito sa bahay	2
maraming natututuhan sa Ingles	2
maganda ito	1
global language ito	1
Filipino	43
mas naiintindihan	12
Pinoy ako	10
Filipino ang wika ko	3
sanay / alam ko na ito	2
maganda / madali ito	2
hindi ako marunong mag-Ingles	1
pinakagusto ko itong subject	1
madali itong sabihin	1

N=425

paggamit ng Filipino bilang WPn dahil sa ito ay mas naiintindihan ng kanilang mga anak lalo na kung mga konsepto ang pinag-uusapan. Sa mga pumili ng Ingles, makikita sa kanilang mga tugon ang agam-agam sa paggamit ng Filipino, sa pagbaba ng standards ng UPIS at sa kagustuhan nilang marinig ito sa eskwelahan dahil Filipino na ang gamit sa bahay. Ngunit mapapansin na kaunting porsyento lamang ang pumili ng Ingles.

Mga Konklusyon at Rekomendasyon

Konklusyon

Pinagtibay ng pananaliksik na ito na ang wikang Filipino ay isang epektibong wikang panturo sa Kindergarten hanggang Grado 2 dahil nagiging mas makabuluhan ang pag-aaral ng mga batayang kasanayan at kakayahan [basic skills] ng mga mag-aaral. Mas mabilis silang matutong bumasa't magkwenta, makaunawa ng mga konsepto at makilahok sa malayang talakayan.

Napatunayan din ng pananaliksik na ito na epektibong naituturo sa Filipino ang Agham at Matematika. Mas marami ang natatalakay na konsepto at kasanayan dahil madali itong nauunawaan ng mga batang mag-aaral.

Rekomendasyon

Ipinaaabot ng kaguruan ng K-2 sa mga kinauukulan ang mga sumusunod na rekomendasyon:

1. Ipagpatuloy ang paggamit ng Filipino bilang WPn sa lahat ng mga asignatura sa K-2.
2. Ipagpatuloy ang pagsulat o pagsalin ng mga kagamitang panturo at pag-ebalweyt nito para patuloy itong mapahusay o marebisa.
3. Pagtibayin ang pagtuturo ng Sining Komunikasyon [Ingles] sa lahat ng antas para kasabay itong mapayabong tulad ng wikang Filipino. Magagawa ito sa pamamagitan ng mga sumusunod: a) patuloy na pagsuporta sa literature-based program kung saan sa araw-araw na pakikinig ng mga bata sa mga kawili-wiling kwentong binabasa ng

guro naitatanim sa isipan nila ang wastong paggamit ng wika; b) paggamit ng guro at ng mga bata ng wikang Ingles lamang tuwing oras ng SK [Ingles]; c) pag-ibayo ng pagsasanay sa pagbabaybay ng mga salita sa Ingles.

4. Gamitin at panatilihin ang baybay o ispelang sa Ingles ng mga terminolohiya sa Agham at Matematika.
5. Gumawa ng isang talahulugan para sa lahat ng departamento lalo na sa Agham at Matematika. Makatutulong ito sa gawain tungo sa istandardisasyon ng Filipino.
6. Suriin at kung kailangan, rebisahin ang mga programa sa Grado 3-6 batay sa nilalaman o content ng mga disiplina ng K-2. Nararapat ang mas maigting na koordinasyon ng mga departamento.

Table 3. Opinyon ng mga Magulang Tungkol sa Paggamit ng Filipino bilang WPn

Tanong at Kasagutan	% ng sagot
Ano ang inyong masasabi sa paggamit ng Filipino bilang WPn sa K-2?	
Sang-ayon ako dahil	
mas naiintindihan ng anak ko	47
Filipino tayo kaya dapat gamitin ang wika natin	14
mas natututo tayo tungkol sa ating wika okay lang; basta may paghahanda rin sa Ingles	5
nakabubuti ang programa para sa paghahanda sa Ingles	4
madaling matutong bumasa ang mga bata	3
Hindi ako sang-ayon dahil	
hindi epektibo ang programa	3
malaking pagbabago mula sa Ingles ng preschool	3
hihina ang kakayahan ng batang magpahayag sa Ingles	2
hindi maiintindihan ang Ingles	2
baka bumaba ang standard ng UPIS	2
hindi sanay ang bata sa Filipino	1
gusto namin ay Ingles	1
Filipino na ang gamit sa bahay	1

N=115